

Състояние на здравеопазването в ЕС: повече защита и профилактика за по-дълъг живот в по-добро здраве

Брюксел, 22 ноември 2018 г.

Състояние на здравеопазването в ЕС: повече защита и профилактика за по-дълъг живот в по-добро здраве

От огласения днес съвместен доклад [Здравето накратко: Европа](#) (2018) на Европейската комисия и на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) става ясно, че стабилното досега увеличаване на продължителността на живота е забавило темпа си и че продължават да се наблюдават големи различия както в самите държавите, така и между тях, като изоставането е особено ясно изразено при хората с по-ниско образование. Този доклад почива на сравнителни анализи на здравословното състояние на гражданите на ЕС и ефективността на здравните системи на 28-те държави — членки на ЕС, 5 държави кандидатки и 3 държави от Европейската асоциация за свободна търговия ([EACT](#)).

*Макар средната продължителност на живота в ЕС да е сред най-големите в света ние не бива да почитваме на лаврите си. Животът на много хора може да бъде спасен чрез активизиране на усилията ни за насърчаване на здравословен начин на живот и справяне с рискови фактори като тютюнопушенето или липсата на физическа активност. Неприемливо е всяка година в ЕС над 1,2 милиона хора да губят преждевременно живота си. Това може да бъде избегнато чрез подобряване на профилактиката на заболяванията и чрез по-ефективни здравни грижи, сподели Витянис **Андрюкайтис**, член на Комисията и отговарящ по въпросите на здравеопазването и безопасността на храните.*

В доклада се призовава също така за подобряване на психичното здраве и за превенцията на психични заболявания, които имат не само социално отражение, но според извършените за тях оценки възлизат на над 4 % от БВП в ЕС. В него също така се призовава за справяне с рискови фактори като тютюнопушене, консумация на алкохол и затлъстяване, намаляване на случаите на преждевременна смъртност, осигуряване на универсален достъп до здравно обслужване и укрепване на устойчивостта на здравните системи.

Основни констатации

- До неотдавна **продължителността на живота** в държавите от ЕС се увеличаваше бързо и с постоянен темп. От 2011 г. насам обаче този темп отбелязва осезаемо забавяне. Освен това продължават да се отчитат големи **различия** в очакваната продължителност на живота не само по пол, но и по социално-икономическо положение. Така например като цяло в ЕС 30-годишните мъже с по-ниско образование се очаква да живеят около 8 години по-малко отколкото мъжете с висше образование.
- По данни от различни държави до 20 % от разходите за здравеопазване биха могли да се пренасочат и да бъдат оползотворени по-добре. С помощта на прийоми от различни политики би могло да се оптимизират разходите, като се осигури добро съотношение между качеството и цената, например при подбора и покритието или обществените поръчки и ценообразуването за фармацевтични продукти чрез оценката на здравните технологии.
- През 2015 г. над 84 000 души в Европа са починали поради проблеми с **психичното здраве**. Общо разходите, свързани с проблеми с психичното здраве, се очаква да възлязат на над 600 млрд. евро годишно.
- Почти 40 % от юношите посочват, че през изминалия месец са имали поне едно т. нар. **запойно пиене**. Макар че политиката за контрол на алкохола е довела до понижаване на общото потребление на алкохол в няколко държави в ЕС, прекомерната употреба на алкохол сред подрастващите и възрастните остава съществен проблем за общественото здраве.
- Пет пъти по-вероятно е домакинствата с ниски доходи да посочат, че са налице **неудовлетворени потребности от здравно обслужване** отколкото домакинствата с високи доходи.

Контекст

През 2016 г. Европейската комисия даде начало на цикъла [Състояние на здравеопазването в ЕС](#) — инициатива за посредничество при обмен на познания, за да подпомогне държавите от ЕС при подобряването на здравето на техните граждани и ефективността на здравните им системи. Докладите бяха възприети позитивно и бяха използвани от националните органи. Седем държави членки (Австрия, Кипър, Финландия, Италия, Нидерландия, Полша и Швеция) отправиха искане за доброволен обмен, за да обсъдят констатациите и да обменят най-добри практики.

Здравето накратко: Европа 2018 е първият продукт от цикъла *Състояние на здравеопазването в ЕС*, като всяка четна година се представя сравнителен преглед на състоянието в ЕС, който е основа на конкретния за всяка отделна държава анализ, изготвян след това. Докладът е резултат от по-тясното сътрудничество между [ОИСП](#) и Комисията с цел подобряване на познанията в областта на здравните въпроси.

Развитието на здравните системи в ЕС е обхванато в доклада от гледна точка на тяхната ефективност, достъпност и устойчивост, като са използвани най-актуалните налични данни. С изготвянето на [цикъла Състояние на здравеопазването в ЕС](#) Комисията откликва на необходимостта да се събере конкретна за отделните държави информация, както и сравнителни данни за държавите, които могат да послужат при изготвянето на политики на европейско и национално равнище.

Следващи стъпки

Втората стъпка в цикъла е публикуването на здравни профили на държавите от ЕС, които ще бъдат публикувани през 2019 г. съвместно с [ОИСП](#) и [Европейската обсерватория за здравни системи и политики](#). В тях се очертават конкретните особености и предизвикателства във всяка държава членка и се представят заедно с придружаващ доклад, в който Комисията очертава хоризонталните си заключения. Последната стъпка в цикъла е серия от доброволен обмен с държавите членки. Това е възможност за обсъждане с експертите, които са изготвили анализите, по някои от набелязаните предизвикателства и евентуалното им отражение в политиките.

За повече информация:

Повече информация за *Състоянието на здравеопазването в ЕС* и доклада *Здравето накратко: Европа 2018* можете да намерите [тук](#).

Следете съобщенията ни в Twitter: [@V_Andriukaitis](#) [@EU_Health](#)

IP/18/6498

Лица за контакти с медиите:

[Anca PADURARU](#) (+ 32 2 299 12 69)

[Aikaterini APOSTOLA](#) (+32 2 298 76 24)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)